

Ang pagpahugnò kang Estrada ug mga hinanaling hagit sa gubyrerno ni Gloria Macapagal-Arroyo

*Pahayag ni Gregorio “Ka Roger” Rosal
Nasudnong Tigpamâbâ
Partido Komunista sa Pilipinas*

Gikalipay sa mga rebolusyonaryong pwersa sa kabukiran ang madaugong demonstrasyon sa gatusan ka libong katawhan sa EDSA nga hingusog nga nagdusô alang sa pagpaluwat o pagpalagput kang Estrada. Gilauman namo nga kining demonstrasyuna, mauy timailhan sa labaw pang dagkong demonstrasyon nga musangput sa pagsalikup sa minilyong katawhan sa Malakanyang.

Sigurong mularga na ang proseso sa *impeachment* bunga sa pusut-pusot nga pagpaling sa mga reaksyunaryong pulitikong kanhing maka-Estrada. Sigurong labaw’ng mabutyag sa proseso sa *impeachment* ang kabaklagan sa gubyrnong Estrada ug labaw’ng maagni ang katawhan nga mulihuk ug makigbatok aron palagputon si Estrada. Tinguha ni Estrada nga langanon ang proseso sa *impeachment* aron sa minimum, kahatagan siya og kahigayunan nga makignegosasyon sa mga reaksyunaryong anti-Estrada aron makakagiw siya sa pagbista ug pagsilut human siya mukanaug sa poder; o sa maksimum, mukapyut pa sa gahum sa pagtuo nga mahupay ra usab ang protestang

anti-Estrada.

Kinahanglang gamiton sa tanang pwersang anti-Estrada, ilabina sa mga patriyotiko ug demokratiko, ang tanang kahigayunan, lakip na ang prosesong *impeachment*, aron palapdon ug dugang pang pasubsubon ang mga protesta batok kang Estrada. Sa linugdangan, dili ang *impeachment* ang makapalagput kang Estrada kundili ang labaw pang nagakadagkong demonstrasyon sa karsada ubay sa nagkalain-laing dagway sa managkakuyug nga paglihuk kalakip na ang mga welgang mamumuo ug kawani, boykot sa mga istudyante ug uban pa. Sigurong unsa pa man kahunit mukapyut sa poder si Estrada, mapugus usab siyang mubuhi kung liyukan ang Malakanyang sa minilyong katawhan nga nagkahiusang mihugyaw alang sa iyahang pagpalagput.

Nangandam na Gloria Macapagal-Arroyo nga mulingkud isip bag-ong pangulo sa Gubyrerno sa Republika sa Pilipinas nahasubay sa konsensus tali sa mga pwersang anti-Estrada ug sa bindisyon sa imperyalismong US.

Sa paggambalay sa programa sa bag-ong gubyrerno, gidani namo ang pagtukud og usa ka komite o konseho nga tibuukon sa mga representante sa mga pwersang

anti-Estrada. Kinahanglang siguruhon nga aduna kini'y haum nga representasyon sa mga organisasyong masa, ilabina ang mga organisasyon sa bata kang masa nga dugang gipaantus ni Estrada.

Labaw sa mga reaksiyunaryong pulitiko nga niining bag-o lamang nahimong anti-Estrada, kinahanglan nga paminawon ni Arroyo ang mga representante sa mga organisasyon nga sukad pa niadto, mibarug ug nakigbatok na sa antikatawhan ug kontrakabus nga gubyernong Estrada.

Ang makaylapong paglihuk sa katawhan batok sa gubyernong Estrada, mauy timailhan sa ilahang lalum nga paninguha nga sulbaron ang krisis sa katilingban ug makahaw-as gikan sa nag-ilaid nga kalisdanan. Lab-as pa uyamot sa panumduman sa katawhan kung unsang hitabua napakyas ang ilahang mga panganduy nga pagbag-o human sa EDSA 1986. Busa, dili na nila yanong tugutan nga yatakan na usab sa gubyerno ang ilahang mga panganduy alang sa katarungan ug panginabuhian.

Paingon niini, kinahanglang atubangon ug sulbaron sa tukurunong gubyerno ni Arroyo ang musunud nga gihugyaw sa katawhan:

1. **Arestuhon ug pabayron si Estrada, ang mga Marcos ug mga kroni nila sa pagpangawat diha sa katawhan.** Dili angay nga makakagiw si Estrada sama kang Marcos. Kinahanglang arestuhon si Estrada ug imbarguhon ang mga nakawat niyang bahandi ug kabutangan ug sa iyang mga nag-unang sagabay ug kroni, lakip na ang pamilyang Marcos, si Lucio Tan ug Danding Cojuangco. Kinahanglang bistahon si Estrada sa iyang walay-pugong nga pagpangawat ug pagwaldas sa bahandi sa nasud ilabina sa panahon sa makaylapong kalisdanan ug kapit-us. Gawas sa mga kaso sa korapsyon, maayo nga musang-at usab og class suit ang mga biktima sa paglapas sa tawhanong katungud ubus sa gubyernong Estrada. Duyug niini, kinahanglang mahukmanon nga pabayron ang pamilyang Marcos, ilabina si Imelda Marcos, sa mga napamatud-an nang krimen sa diktaduryang Marcos.
2. **Paubsan ang presyo sa mga produktong petrolyo ug uban pang kasagarang palaliton.** Sa labing daling panahon, kinahanglang ibasura ang balaud sa deregulasyon ug ipatuman ang mga lakang aron kuntrulahon ang presyo sa mga produktong petrolyo ug uban pang kasagarang palaliton sa katawhan.
3. **Makatarunganong pausbawan ang suhulan sa mga mamumuo.** Tiunay'ng pinudyut ang dugang kapin-kung-kulang P26 matag adlaw nga gimando sa mga Regional Wage Board niining niaging Oktubre. Angay lamang nga magpagawas og ispisyal nga kamanduan o balaud sa pagpatuman sa gihangyo nga P125/adlaw nga *across-the-board* nga pagpataas sa suhulan.
4. **Ibasura ang Oplan Makabayan.** Kinahanglang isalikway ni Arroyo kini nga pasistang kabilin ni Estrada. Sa niaging duha ka tuig sa pagpatuman niini, gilabwan ni Estrada ang diktaduryang Marcos sa

Tin-aw sa mga rebolusyonaryong pwersa nga ang pagpahugnò kang Estrada, sama sa pagpahugnò kang Marcos, makatabang, apan dili tumbas sa, istrategikong katuyuan nga lumpagon ang manaugdaugon ug mapahimuslanong nagharing sistema. Paingon niini, padayon nga pasubsubon sa rebolusyonaryong kalihukan sa pagpangulo sa Partido Komunista sa Pilipinas ang rebolusyonaryong pakigbisog aron matukud ang usa ka sistemang pangkatilingbanon nga tiunay'ng mutubag ug nagpaasdang sa nasudnon ug demokratikong interes sa katawhan, ilabina sa masang anak-sa-buhat.

kabangis ug walay-pugong nga paglapas sa mga tawhanong katungud ilabina sa kabukiran. Kalambigit niini, ug isip usa ka lakang nga tawhanon, mamahimong imando ni Arroyo ang pagpalayà sa tanang bilanggong pulitikal, lakip na sila Donato Contiente ug Juanito Itaas nga samang subra na sa 12 ka tuig nga nabilanggo tungud sa ilahang baruganang pangpulitika. Ingon man, kinahanglang tapuson na ang tanang negosasyon sa pamilyang Marcos ug dayon ipatuman ang paghatag og indemnipikasyon o danyos-perwisyo sa tanang biktima sa balaud militar.

5. Ibasura ang Visiting Forces Agreement.

Walay pagpugong nga giyatakan ang nasudnong kaugalingnan ug dignidad sa Pilipinas sa VFA nga gipalig-on ni Estrada. Sa ngalan niining dili managkaangay-angay nga kasabutan, nagamit sa mga tropang Amerikano ang unsamang lugar sa Pilipinas isip base militar alang sa ilahang mga pagbansay. Bisan ang probisyon sa konstitusyon nga nagdili sa pagsulud sa mga armas nukleyar, mauy hanuy nga gilapas sa US.

6. Hunungon ang larga-tudung gubat nga anti-Moro sa Mindanao.

Mamahimong imando dayon ni Arroyo isip *commander-in-chief* sa AFP nga hunungon ang mga opensibang militar sa Hatunga ug Kasadpang Mindanao. Duyug niini, kinahanglang hatagan og igong indemnipikasyon ang tanang biktima sa paglapas sa tawhanong katungud kabahin na ang gatusan ka libong katawhan nga pinugsanay'ng gipabakwit sa mga operasyong militar. Kinahanglang muhimo og mga lakang paingon sa pagtapos sa nasudnong pagpanglupig sa katawhang Moro, lakip na ang pagpaningkamut nga makighisgut sa MILF lapas sa pig-ut nga gambalay sa pagpasurrender.

Sa kasamtangan, wala pay gipakita nga timailhan si Arroyo nga tubagon niya ang hinanali ug malanatong interes sa katawhan. Sa kamatuuran, gipasumbingay na ni Arroyo nga ipadayon lamang sa iyahang gubyerno ang “makakabus” nga programa ni Estrada kalakip ang mga patakaran sa ekonomiya nga nagdulut og walay

samang pag-antus sa katawhan.

Taman nga dili tubagon ni Arroyo ang ilahang mga kayagutgut, atubangon niya ang nagakadaghan, nagakalapad ug nagakasubsub nga mga welga sa mga mamumuo, ingon man ang dugang pag-asdang sa mga pakigbisog sa mga mag-uuma sa kabukiran. Kung mapakyas ang mahimong gubyerno ni Arroyo nga atubangon ug sulbaron ang mga hinanali nga kayagutgut sa katawhan, dili layo nga matagamtam niini ang kapalaran nga nahiaguman karon sa gubyernong Estrada.

Aron kapugngan ang pagtidlum sa ekonomiya, kinahanglang ibasura sa tukurunong gubyernong Arroyo ang mga patakarang gidiktat sa IMF ilabina ang programa sa liberalisasyon, deregulasyon ug praybitisasyon nga walay-rendang gipatuman ni Estrada. Sa partikular, kinahanglang tapuson ang butá nga pagpatuman sa patakaran sa pagwagtang sa tanang taripa ug uban pang proteksyon sa lokal nga industriya. Kinahanglang tapuson usab ang wala-tuong pagpraybitisa sa mga hospital, tunghaan ug uban pang institusyong naghatag og serbisyo sa katawhan. Ingon man, kinahanglang tapuson ang padayong pagpuli'g gamit sa yuta nga pinugsanay'ng nagpalalin sa puluan ka libong katawhan.

Andam ang Partido ug National Democratic Front of the Philippines nga makighisgut sa mga representante sa gubyernong Arroyo aron tun-an ang posibilidad nga buhion ang hisgutanang kalinaw tali sa NDFP ug GRP. Apan nakasukad kini, nag-una, sa kaandam ni Arroyo nga ipasiugda ang mga nauna nang kasabutang natibuok, lakip na ang The Hague Joint Declaration of 1990 ug ang Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law (CARHRIHL, 1998). Kung palig-unon sa bag-ong gubyerno ang CARHRIHL, mahimo nang hisgutan ang Comprehensive Agreement on Social and Economic Reforms, nga una sa substantibong adyenda sa hisgutanang kalinaw.

Tin-aw sa mga rebolusyonaryong pwersa nga ang pagpahugnò kang Estrada, sama sa pagpahugnò kang Marcos, makatabang, apan dili tumbas sa, istrategikong katuyuan nga lumpagon ang manaugdaugon ug mapahimuslanong nagharing sistema. Paingon niini, padayon nga pasubsubon sa rebolusyonaryong kalihukan sa pagpangulo sa Partido Komunista sa Pilipinas ang rebolusyonaryong pakigbisog aron matukud ang usa ka sistemang pangkatilingbanon nga tiunay'ng mutubag ug nagpaasdang sa nasudnon ug demokratikong interes sa katawhan, ilabina sa masang anak-sa-buhat.